

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีการศึกษา 2568
รหัสวิชา/ชื่อวิชา ดค.366 วิธีการทำงานกับเด็กและเยาวชน (3 หน่วยกิต)
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์ลำปาง)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ห้องพัก
450001	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาตี ลิมสกุล	iamwhanka@yahoo.com	ห้อง สค.505 มธ.ศูนย์รังสิต

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันพุธ (คู่) เวลา 9.30 – 16.30 น. 3411 และห้องบรรยาย online

วันสอบ

สอบปลายภาค วันศุกร์ ที่ 12 พ.ค. 2566

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการและเทคนิคในการทำงานกับเด็กและเยาวชน
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้วิธีการและเทคนิคการทำงานเด็ก เยาวชนได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดกระบวนการทำงานกับเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

วิธีการและเทคนิคการทำงานกับเด็กและเยาวชน เทคนิคการสื่อสาร เทคนิคการแสวงหาข้อเท็จจริง เทคนิคการสืบพยานเด็ก เทคนิคการทำการระบวนการกลุ่มกับเด็กและเยาวชน ศิลปะบำบัด และละครบำบัด อันเป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน เชื่อมโยงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริง

ภาษาอังกฤษ

Format, methods and technique in working with children and youth in various dimensions, at the individual, group and community level.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์		5. ทักษะการวิเคราะห์					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	1	2	3	4	5	1	2	3	4
●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เข้าเรียนและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนด ส่งงานตามกำหนดเวลา และหากนักศึกษามีข้อจำกัดหรือต้องการลาเรียน โปรดส่งอีเมลแจ้งอาจารย์ประจำวิชาล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน กรณีลาป่วยควรแนบใบรับรองแพทย์ หรือผลการตรวจ ATK ในการลาเรียนด้วย

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
1. การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	50
2. การลงพื้นที่ทำงานกับเด็กและเยาวชน และการนำเสนอรายงาน	30
3. การสอบปลายภาค	20
รวม	100

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
1 6 ส.ค. 2568 (เช้า) (Onsite)	1. ชี้แจงแนวการเรียนการสอน และการประเมินผล 2. ทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการทำงานกับเด็กและ เยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมระดมสมองในการ ทบทวนแนวคิดทฤษฎี กระบวนการทำงานในการ ทำงานกับเด็กและเยาวชน	- มีความรู้ความเข้าใจ พื้นฐาน หลักการ สังคมสงเคราะห์ใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชน บนฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ - คิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	ผศ.ดร.มาดี ลิ้มสกุล
(บ่าย) (Onsite)	3. การเล่นในการทำงานกับเด็ก และเยาวชน - ทฤษฎีการเล่น - พัฒนาการการเล่นของเด็ก - เทคนิคการเล่นกับการทำงาน สังคมสงเคราะห์	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point - ตัวอย่างของเล่นที่เหมาะสม กับเด็กแต่ละช่วงวัย <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมกล่องของเล่น		

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
2 20 ส.ค. 2568 (เช้า-บ่าย) (Onsite)	4. การใช้กิจกรรมในการทำงานกับ เด็กและเยาวชน - การออกแบบกิจกรรมและการ ทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - ฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมที่ เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็น ระบบ และ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	วิทยากร
3 3 ก.ย. 2568 (เช้า) (Onsite)	5. การใช้พื้นที่ในการทำงานกับ เด็กและเยาวชน - นิทานกับการเสริมสร้าง พัฒนาการเด็ก - วิธีการ เทคนิค การเล่านิทาน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการเล่านิทาน - กิจกรรมการทำนิทาน	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็น ระบบ และ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
(บ่าย) (On-site)	6. การใช้ศิลปะในการทำงานกับ เด็ก เยาวชน และครอบครัว - แนวคิดการใช้ศิลปะและศิลปะ บำบัดในการทำงานกับเด็ก เยาวชน และครอบครัว - วิธีการ และเทคนิคใช้ศิลปะใน การทำงานสังคมสงเคราะห์	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมศิลปะในการทำงาน กับเด็กและเยาวชน		
4 17 ก.ย. 2568 (เช้า-บ่าย) (Onsite)	7. การใช้ละครในการทำงานกับ เด็ก เยาวชน และครอบครัว - วิธีการ และเทคนิคใช้ละครใน การทำงานสังคมสงเคราะห์	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมละครในการทำงาน กับเด็กและเยาวชน	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็น ระบบ และ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	วิทยากร

ลำดับที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/ วิทยากร
5 8 ต.ค. 2568 (เช้า-บ่าย) (Onsite)	8. การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องใน การทำงานกับเด็กและเยาวชน - แนวคิด เทคนิค วิธีการ และ ตัวอย่างการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง ในการทำงานกับเด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมนำเสนอนิทาน - กิจกรรมการเล่าเรื่องด้วย กะเบาะทราย	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็น ระบบ และ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
6 22 ต.ค.2568 (เช้า-บ่าย) (Online)	9. การใช้สื่อในการทำงานกับเด็ก และเยาวชน - แนวคิด เทคนิค วิธีการ และ ตัวอย่างการใช้สื่อในการทำงานกับ เด็กและเยาวชน	<u>บรรยาย</u> - เอกสารประกอบการสอน - power point <u>กิจกรรม</u> - กิจกรรมการใช้สื่อในการ ทำงานกับเด็กและเยาวชน - กิจกรรมการทำใบงานสื่อ	- คิดวิเคราะห์อย่าง เป็น ระบบ และ สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะใน การทำงานกับเด็กและ เยาวชนกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างเหมาะสม	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล
7-8 5 พ.ย. 2568 19 พ.ย. 2568 (เช้า-บ่าย) (Online)	10. การออกแบบและทำกิจกรรม กับเด็กและเยาวชน 11. การนำเสนอรายงานการฝึก ปฏิบัติการใช้เทคนิคและเครื่องมือ การทำงานกับเด็กและเยาวชน	<u>กิจกรรม</u> - การทำกิจกรรมกับเด็กและ เยาวชนในพื้นที่ - การนำเสนอรายงานการทำ กิจกรรมกับเด็กและเยาวชน	- สามารถจัดกิจกรรม กับเด็กและเยาวชนได้ อย่างเหมาะสม -สามารถนำเสนอผล การศึกษาผ่านการ สื่อสารได้อย่าง สร้างสรรค์ - พัฒนาภาวะผู้นำผู้ ตามและการทำงาน เป็นทีมและมีความ รับผิดชอบต่องานที่ ได้รับมอบหมาย	ผศ.ดร.มาตี ลิ้มสกุล

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาจากการเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมแสดงความเห็นและ
ทำกิจกรรมในชั้นเรียน รวมทั้ง การออกแบบกิจกรรมในการทำงานและเด็กและเยาวชน โดยพิจารณาจาก
ความคิดสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกลุ่มเป้าหมาย

โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

100-85	84-75	74-65	64-55	54-45	44-35	34-25	ต่ำกว่า 25
A	B+	B	C+	C	D+	D	F
(4.00)	(3.50)	(3.00)	(2.50)	(2.00)	(1.50)	(1.00)	(0.00)

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชานี้ สามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่งานการศึกษาและกิจการนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

ดุขฎี บริพัตร ณ อยุธยา. (2549). *วิธีสังเกตและให้เรียนแก่*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพเด็กและเยาวชน สถาบันรักลูก.

โตมร อภิวันทนาก. (2552). *คู่มือจัดกระบวนการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปิ่นโต พับลิชชิง.

ทวีศักดิ์ สิริรัตนเลขา. (2549). *โปรแกรมศิลป์บำบัด*. สถาบันราชานุกูล กรุงเทพมหานคร.

บุษกร สำโรงทอง และคนอื่น ๆ. (2551). *ดนตรีบำบัด*. นนทบุรี: สำนักการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข.

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, นพ. (2562). *เปิดโลกจิตวิทยาเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

พรทิพย์ เย็นจะบก. (2557). *คู่มือการเรียนรู้เท่าทันสื่อสำหรับครูปฐมวัย*. นนทบุรี: โครงการนวัตกรรมสื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *กระบวนการสร้างนิทานเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *ศิลปะกับการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก*. กรุงเทพฯ: บจก. เอส. พี. วี. การพิมพ์.

Caplan, F & Caplan, T. (1974). *The Power of Play*. New York: Anchor.

Fergus PH. (2010). *Play and development*. California: SAGE.

Keenan T. (2002). *An introduction to child development*. London: SAGE.

Schaefer, C. & O' Conner, R. (1983). *The Handbook of Play Therapy*. New York: Wiley.

การจัดกิจกรรมและการเขียนรายงานวิชา ดศ. 366

การจัดกิจกรรม

ให้นักศึกษาใช้องค์ความรู้และเทคนิคการทำงานกับเด็กและเยาวชน จากการศึกษาในห้องเรียน เลือกพื้นที่/องค์กร กลุ่มเป้าหมาย (ช่วงอายุ) และกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน

ประเด็นในการเขียนรายงาน

บทที่ 1 เหตุผลในการเลือกพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย (เป็นไปตามความสนใจของนักศึกษา)

- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- วัตถุประสงค์
- วิธีการดำเนินงาน (เช่น สถานที่/จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม/จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ/ระยะเวลา)
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (3-5 ทฤษฎี พร้อมการอ้างอิงภายในเนื้อหา)

บทที่ 3 กระบวนการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน

- รูปแบบกิจกรรมโดยละเอียด (เรียงตามลำดับ)
- ปัญหาอุปสรรคในการทำกิจกรรม
- ข้อค้นพบ/ข้อเสนอแนะจากการทำกิจกรรม

บทที่ 4 บทบาทของนักศึกษาในการทำงานกับเด็กและเยาวชน (โดยวิเคราะห์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงกับการทำงานสังคมสงเคราะห์และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากบทที่ 2)

รายการอ้างอิง